

Muhammed från Jowzjan
spelar dutar, ett slags
centralasiatisk luta, i
detta fall en tvåsträngad.
Foto: Henrik Persson

Krigets Afghanistan:

Familjebanden stärks

Under hösten och vintern genomförde USA/Natoflygget upp till 20 flyganfall per dygn i Afghanistan. Den norske socialantropologen Fredrik Barth, en av världens främsta experter på Afghanistan och pash-tunstammarna, har sedan länge krävt att dessa Natoflyganfall ska upphöra. Han är verksam vid Boston University i USA.

I den nyutkomna boken "Afghanistan og Taleban" skildrar Fredrik Barth, som lärt sig pash-tunspråket pashtu, det afghanska samhället. Fredrik Barth menar att dagens västerland misstolkar talibanernas grund för att ta upp strid med de internationella styrkorna. Väst likställer talibanerna och al-Qaida, trots att det finns stora skillnader. Detta gör att det blir svårt för västliga bedömare att sätta sig in i vad afghanerna önskar sig i framtiden.

Ingen militär strategi kommer dock att fungera, anser Barth.

Fredrik Barths bok delas enligt uppgift paradoxalt nog ut till de norska soldaterna i Afghanistan. Den borde delas ut till de svenska soldaterna också, och till Fredrik Reinfeldt och Mona Sahlin. Kanske skulle de då förstå att kriget i Afghanistan är ett krig som vi aldrig borde deltagit i och som vi omedelbart borde dra oss ur?

USA:s militära talesmän säger att deras armé har dödat tusentals tali-

baner under de senaste månaderna. Främst fotfolk och befälhavare på mellannivå. Men i en artikel i den samhällskritiska USA-dagstidningen Huffington Post påpekade Robert Naiman nyligen att de 25-åriga fotsoldaterna ersätts av tonåriga soldater. Och 35-åriga medelbefälhavare ersätts av 20-någonting studenter komna rakt ut ur de religiösa skolor som kallas madraser. Dessa skolor är den enda form av utbildning som finns i många landsbygdsområden. Talibanerna utgörs till stor del av afghanska bondpojkar komna ur en sådan miljö.

Talibanernas yngre befälhavare och deras oerhört lojala soldater kommer också allt mer från det täta nätet av stamsläktskap och beskydd, eller *qawm*. Det handlar dessutom också om vänskap född ur gemensamma erfarenheter, eller *andiwali*, som binder samman de översta skikten i etablerade rebellgrupper som Quetta Shura och Haqqani-nätet.

Det är också främst genom *andiwali* – överlappande familjeband, skolgång, år tillsammans i läger, krigstjänst, partnerskap – som samtalen mellan motståndare, däribland företrädare för Hamid Karzai, Afghanistans president, och mulla Omar, talibanernas ultimata ledare, har fortsatt genom åren.

De nya överlevande talibankrigarna blir dock alltmer oberoende, hänsynslösa och ovilliga att kompromissa med utlänningar och deras medar-

betare. I Afghanistan skapar därför Pentagon, USA:s militärhögkvarter, med sin nuvarande politik ett läge där ett fredsavtal kommer att vara allt svårare att nå och verkställa. Ett krig utan slut – är det kanske det som i själva verket är målsättningen? Det frågar sig Robert Naiman i Huffington Post.

På bilderna här intill ser vi människor ur en turkmensk familj från Afghanistan som tvingats fly undan krig och nöd till Sverige. Jag fick möjlighet att träffa och växla några ord med dem i Stockholm i samband med årets Afghanistanvecka.

Henrik Persson

Fakta, debatt, lästips:

- Fredrik Barth: Afghanistan og Taleban, Hovedland 2010
- Stefan Lindgren: Nato och Karzai dikterar vår närvaro i Afghanistan, www.newsmill.se
- Martina Nilsson: Bomberingen feministisk strategi, afghanistan.nu nr 1/2010

Internet:

- www.rawa.org
- www.justforeignpolicy.org
- www.sak.se
- www.afghanistan.nu
- www.wikipedia.org: Civila offer i kriget i Afghanistan 2001-nu
- www.huffingtonpost.com/robert-naiman/is-the-pentagon-deliberat_b_775353.html